

תולדות האמנות א' למגזר הממלכתי-דתי

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק א' - אמנות יהודית על רקע האמנות הכללית 100 נקודות

חלק ב' - תולדות האמנות המודרנית (המאה ה-19, המאה ה-20, אמנות ישראלית) 100 נקודות

עליך לענות על חלק אחד בלבד:

חלק א' (פרקים ראשון, שני) - שאלות 1-10

חלק ב' (פרקים שלישי, רביעי) - שאלות 11-20

יש לענות על שש שאלות, על-פי ההנחיות הרשומות בכל חלק ובכל פרק.

ג. חומר עזר מותר לשימוש: מילון עברי-לועזי / לועזי-עברי.

ד. הוראות מיוחדות:

1. אין להשתמש באותה יצירה להדגמת שתי תשובות שונות, אלא אם כן בכל אחת

מהתשובות יש התייחסות להיבטים שונים של אותה יצירה.

2. התמונות לשאלות בכל חלק מרוכזות בנספח המצורף לשאלון. קרא את השאלה, אתר

בנספח את התמונה (או התמונות) המתייחסת אליה, התבונן בה (או בהן) וענה על

השאלה. התמונות בנספח מסודרות על-פי סדר הופעתן בשאלון.

3. ציין על-גבי כריכת המחברת, ליד מדבקת הנבחן, על איזה חלק ענית.

בשאלון זה 9 עמודים ושני נספחים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר,

אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף

השאלות

חלק א': אמנות יהודית על רקע האמנות הכללית

(100 נקודות)

פרק ראשון (15 נקודות)

ענה על אחת מבין השאלות 1–2 (לכל שאלה – 15 נקודות).

שאלה 1

ציור מצרי

בתמונה 1 מוצגת היצירה "משפט המתים".

- (5 נק') א. תאר את הטקס של משפט המתים והסבר את משמעותו.
(4 נק') ב. ציין שלושה מאפיינים של קאנון הציור המצרי.
(6 נק') ג. הסבר כיצד כל אחד מן המאפיינים שצינת בא לידי ביטוי ביצירה "משפט המתים".

שאלה 2

פיסול יווני

בתמונה 2 מוצג הפסל "פפלוס קורה", ובתמונה 3 מוצג הפסל "אתנה פרטנוס".

- (5 נק') א. ציין לאיזה שלב בהתפתחות הפיסול היווני משתייך הפסל "פפלוס קורה".
הסבר שני מאפיינים של השלב אשר באים לידי ביטוי בפסל.
(5 נק') ב. ציין לאיזה שלב בהתפתחות הפיסול היווני משתייך הפסל "אתנה פרטנוס".
הסבר שני מאפיינים של השלב אשר באים לידי ביטוי בפסל.
(5 נק') ג. הסבר מיהי אתנה פרטנוס. ציין שני אטריבוטים (סימני היכר) שלה, אשר באים לידי ביטוי בפסל.

פרק שני (85 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 3–10 (לכל שאלה – 17 נקודות).

שאלה 3

בתי־כנסת עתיקים

בתמונות 4 ו-5 מוצגות שתי יצירות: ציור קיר שנמצא בגומחת ארון הקודש בדורא אירופוס ופסיפס רצפה שנמצא בבית־הכנסת בבית אלפא.

(7 נק') א. תאר את המבנה הנראה בכל אחת מן היצירות. בכל תיאור התייחס **לשני** מרכיבים אדריכליים או עיטוריים.

(4 נק') ב. הסבר מה מייצגים המבנים הנראים בשתי היצירות.

(6 נק') ג. בכל יצירה נראים סמלים נוספים, מלבד המבנה. בחר סמל **אחד** מכל יצירה, והסבר את משמעותו.

שאלה 4

בתי־כנסת בוונציה

בתמונה 6 מוצגות תכניות קרקע של חמישה בתי־כנסת בוונציה, ובתמונה 7 מוצג אחד מבתי־הכנסת האלה, בית־הכנסת סקולה גרנדה טדסקה.

(6 נק') א. תאר **שני** מאפיינים אדריכליים המשותפים לחמשת בתי־הכנסת, על־פי תכניות הקרקע שלהם.

(11 נק') ב. תאר **שני** מאפיינים של סגנון הבארוק אשר באים לידי ביטוי בעיטור בית־הכנסת סקולה גרנדה טדסקה.

שאלה 5

מארק שאגאל

(9 נק') א. ציין **שלושה** דימויים (או מוטיבים חוזרים) ביצירותיו של שאגאל. הסבר את משמעותם ואת הקשר ביניהם ובין חיי האמן.

(4 נק') ב. בחר יצירה **אחת** של שאגאל, ציין את שמה ותאר אותה.

(4 נק') ג. ציין סגנון אמנותי **אחד** שהשפיע על שאגאל.

שאלה 6

סדר ראשון בירושלים, ראובן רובין

בתמונה 8 מוצגת היצירה "סדר ראשון בירושלים", של ראובן רובין.

(9 נק') א. תאר את היצירה. בחר **שלוש** מן הדמויות הנראות ביצירה והסבר מה הן מסמלות.

(4 נק') ב. תאר את הצבעוניות ואת תפיסת החלל ביצירה.

(4 נק') ג. הסבר באיזה אופן משקפת היצירה את התקופה שבה היא נוצרה.

שאלה 7

כתבי־יד יהודיים

בתמונה 9 מוצג דף מתוך כתב־היד "תנ"ך לנינגרד השני".

(8 נק') א. הסבר מהי מיקרוגרפיה. תאר את אופן השימוש במיקרוגרפיה בכתב־היד "תנ"ך לנינגרד השני".

(5 נק') ב. הסבר את החשיבות של כתב־היד "תנ"ך לנינגרד השני".

(4 נק') ג. הסבר את מקור ההשפעה הסגנוני אשר בא לידי ביטוי בכתב־היד.

שאלה 8

משה עם לוחות הברית

בתמונה 10 מוצגת היצירה "משה עם לוחות הברית", של רמברנדט ואן ריין.

(2 נק') א. ציין לאיזה זרם משתייכת היצירה.

(8 נק') ב. הסבר **שני** מאפיינים של הזרם, אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

(7 נק') ג. הסבר כיצד מציג רמברנדט את דמותו של משה.

שאלה 9

אדגר דגה

בתמונה 11 מוצגת היצירה "הסטודיו למחול", של אדגר דגה.

- (2 נק') א. ציין לאיזה זרם משתייכת היצירה.
(8 נק') ב. הסבר שני מאפיינים סגנוניים של הזרם, אשר באים לידי ביטוי ביצירה.
(7 נק') ג. תאר את הצבעוניות ואת הקומפוזיציה ביצירה.

שאלה 10

קדמה וטכנולוגיה

בתמונה 12 מוצגת היצירה "גשם, קיטור וסערה", של ויליאם טרנר.

- (2 נק') א. ציין לאיזה זרם משתייכת היצירה.
(8 נק') ב. תאר את היצירה והסבר את יחס האמן לקדמה ולטכנולוגיה, על-פי היצירה.
(7 נק') ג. הסבר שני מרכיבים חזותיים אשר באים לידי ביטוי ביצירה.

השאלות

חלק ב': תולדות האמנות המודרנית (המאה ה-19, המאה

ה-20, אמנות ישראלית) (100 נקודות)

פרק שלישי: מניאו-קלסיקה עד אמנות המאה ה-20 (85 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 11-18 (לכל שאלה – 17 נקודות).

שאלה 11

ציורי פרשים

בתמונה 1 מוצגת היצירה "נפוליאון חוצה את האלפים", של ז'אק לואי דוד, ובתמונה 2 מוצגת היצירה "קצין בחיל הקלעים", של תאודור ג'ריקו.

9 (נק') א. ציין לאיזה זרם באמנות שייכת כל אחת מן היצירות. הסבר אחד מן הרעיונות של כל זרם.

8 (נק') ב. תאר כיצד מציג כל אחד מן האמנים את הפרש ואת סוסו. התייחס לתנוחה ולהבעה.

שאלה 12

ציורי נוף

בתמונה 3 מוצגת היצירה "הר סנט ויקטואר", של פול סזאן, ובתמונה 4 מוצגת היצירה "בתים בלה אסטק", של ז'ורז' בראק.

9 (נק') א. ציין שניים מחידושי של סזאן בתחום הציור. הסבר כיצד החידושים שצינת באים לידי ביטוי ביצירה "הר סנט ויקטואר".

8 (נק') ב. הסבר כיצד ההשפעה של סזאן על בראק באה לידי ביטוי ביצירה "בתים בלה אסטק". בתשובתך התייחס לתפיסת החלל.

שאלה 13

צילום

בתמונה 5 מוצגת היצירה "האישה השותה אבסינת", של אדגר דגה, ובתמונה 6 מוצגת היצירה "סוזן", של צ'אק קלוז.

- (2 נק') א. ציין לאיזה זרם שייכת כל אחת מן היצירות.
- (8 נק') ב. הסבר כיצד באה לידי ביטוי השפעת הצילום על יצירתו של דגה.
- (7 נק') ג. ביצירתו "סוזן" השתמש צ'אק קלוז בצילום. תאר את תהליך עבודתו. התייחס לאופן שבו הוא השתמש בצילום.

שאלה 14

אנרי מאטיס

בתמונות 7 ו-8 מוצגות שתי יצירות של הנרי מאטיס: "הקו הירוק" ו"שולחן האוכל – הרמוניה באדום".

- (4 נק') א. ציין לאיזה שלב סגנוני ביצירתו של מאטיס שייכת כל אחת מן היצירות.
- (13 נק') ב. ציין שניים ממאפייני הסגנון של כל שלב. הסבר כיצד כל אחד מהם בא לידי ביטוי ביצירה (סך-הכול ארבעה מאפיינים).

שאלה 15

פוטוריזם

בתמונה 9 מוצג הפסל "צורות מיוחדות במינן של התמשכות בחלל", של אומברטו בוצ'יוני.

- (5 נק') א. הסבר שניים מרעיונות הזרם הפוטוריסטי.
- (6 נק') ב. האמנים הפוטוריסטים הושפעו מן הזרם הקוביסטי. הסבר כיצד ההשפעה הזאת באה לידי ביטוי בפסל "צורות מיוחדות של התמשכות בחלל".
- (6 נק') ג. הסבר כיצד נוצרת התנועה בפסל.

שאלה 16

מארק שאגאל

בתמונה 10 מוצגת היצירה "דיוקן עצמי עם שבע אצבעות", של מארק שאגאל.

(12 נק') א. תאר את היצירה. התייחס לדמות, לרקע ולמשמעות של שניים מן הדימויים בה.

(5 נק') ב. ציין מרכיב חזותי אחד, והסבר כיצד שאגאל השתמש בו ביצירה זו.

שאלה 17

אמנות ומציאות

בתמונה 11 מוצגת היצירה "טבע דומם עם מקלעת קש", של פאבלו פיקאסו, ובתמונה 12 מוצגת היצירה "זו אינה מקטרת", של רנה מגריט.

(8 נק') א. ציין לאיזה סגנון שייכת כל אחת מן היצירות. הסבר שניים מן המאפיינים של כל סגנון.

(9 נק') ב. הסבר כיצד כל אחד מן האמנים מבטא ביצירתו את הקשר בין אמנות ומציאות.

שאלה 18

אקספרסיוניזם מופשט

בתמונה 13 מוצגת היצירה "קתדרלה", של ג'קסון פולוק, ובתמונה 14 מוצגת היצירה "מספר 24, ללא כותרת", של מארק רותקו.

(7 נק') א. הסבר את משמעות המושגים "ציור פעולה" ו"ציור שדה צבע".

(8 נק') ב. תאר כל אחת מן היצירות מבחינת הצבעוניות ומבחינת אופן הנחת הצבע.

(2 נק') ג. ציין מקור אחד שהשפיע על יצירתו של פולוק.

פרק רביעי: אמנות ישראלית (15 נקודות)

ענה על אחת מבין השאלות 19–20 (לכל שאלה – 15 נקודות).

שאלה 19

דמויות באמנות הישראלית

בתמונה 15 מוצגת היצירה "משה שובר את הלוחות", של א"מ ליליאן, ובתמונה 16 מוצגת היצירה "רועה העזים", של נחום גוטמן.

(2 נק') א. ציין לאיזו תקופה בציור הישראלי משתייכת כל אחת מן היצירות.

(13 נק') ב. הסבר כיצד מתאר כל אחד מן האמנים את הדמויות ביצירתו. התייחס גם למקורות ההשראה.

שאלה 20

ארץ-ישראל

(4 נק') א. ציין שם של אמן אחד אשר יצר יצירה שמבטאת את הקשר שלו לארץ-ישראל. ציין את שם היצירה.

(11 נק') ב. תאר את היצירה. הסבר כיצד היא מבטאת את הקשר של האמן לארץ-ישראל.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.